MUZIEK IN HUIS

Eene, tweeë, eene, tweeë . . .

Liesje zat aan de piano, en haar kleine, onhandige vingers vochten hopeloos met de toetsen.

Eene, tweeë, eene, tweeë. . . .

Haar mond zeide het, en haar handjes speelden het, maar met haar gedachten was zij heel ergens anders, dan bij de étude.

Eene, tweeë . . .

Kan men zich iets werktuiglijkers denken, dan dat hardop de maat tellen? En die tweede lettergreep vooral,

Musiceerende dame. Naar het schilderij van Johannes Vermeer.

die er altijd met een zetje achteraan kwam, kan er iets drooger klinken, in dien kleinen, frisschen mond, dan dat eeuwig herhaalde e?

* * *

Eenige maten pauze — daar had je weer dat moeilijke accoord, waar, tot haar altijd nieuwe ergernis, allemaal herstellingsteekens en dubbele kruizen voor stonden. Dàt wilde er bij haar maar niet in, dat zoo iets niet eenvoudiger geschreven kon worden.

En nadat ze een poosje onwillig op al die malle teekens had zitten staren, draaide haar hoofdje, zonder dat zij er zichzelf van bewust was, naar het openstaande raam, waar de zon doorheen scheen, en waar een heerlijk grasluchtje door kwam aanzwellen.

Wèg glipten haar gedachten, door het open raam, naar buiten, naar de wei tusschen de bloemen, waar haar makkertjes speelden. Daar maakten ze kettingen van paardenbloemstelen of bonte ruikers of kransjes, daar holden ze onder gegil en gelach in een langen slinger, of lagen lui neer en kauwden een zuringstengeltje. Hé, daar kon je nog eens pret hebben, maar hier? Altijd die vervelende études, altijd dat vervelende tellen, altijd dat vervelende leeren — en Liesje voelde een waren haat tegen de muziek.

* * *

„Waarom speel je niet verder?" klonk het uit de andere kamer.

„Speel je niet verder", neemaar, die was goed! Hoe kwamen de menschen er toch bij, dat spelen te noemen, daar had 't nu net zooveel van . . . Een kwelling, dàt was het! En met 'n huilerige stem hief Liesje haar „eene, tweeë," weer aan, als begeleiding van haar hakkelige muziekje, totdat het voorgeschreven uur voorbij was.

* * *

Liesje is nooit een groote pianiste geworden . . .

„Och kom!"

Neen, maar nu zonder gekheid. Het kind was toch niet onmuzikaal, hoe kwam het, dat zij, zoodra ze geen les meer had, de piano niet meer aanraakte? Een beetje muziek in huis is zoo gezellig.

Ach, het ging haar als zoovelen anderen, wien de piano als instrument is opgedrongen, omdat nu eenmaal een piano in haast geen huishouden meer ontbreekt, en omdat nu eenmaal muzieklessen bij de opvoeding van het kind hooren. Wanneer dan de muzikale aanleg al niet iets bizonders is, dan gaat het als met ons arme pianistje hierboven, dan wordt al gauw, na den langen schooldag, het studeeren een zure plicht. Het gedwongen voorspelen met trillende vingers en veel meer fouten dan noodig was, wordt voor 't kind een schrikbeeld, voor de toehoorders een zoeken naar aanmoedigingen, die niet van harte gaan. Zoo werd het instrument gehaat gemaakt, en het genoeglijke, dat de muziek in huis moest brengen, is ver te zoeken.

Maar waarom ook altijd de piano kiezen,

Nergens komt ons het volkslied natuurlijker over de lippen als buiten.

een van de moeilijkste instrumenten, die er bestaan, en dan lieíst als solo instrument! Waarom zouden we niet wat meer de oude snareninstrumenten uit hun vergeten hoekje halen, de gesprongen snaren weer opspannen, en ze ons laten vertellen van oude, gezellige tijden, van liedjes die iedereen kende en meezong; ze met bescheiden accoorden doen spreken van huiselijkheid, van muziek, die minder had doen zuchten, en grooter voldoening bracht?

Een stem om een liedje te zingen, heeft haast iedereen, en voor de vogeltjes, die al heel ongelukkig gebekt zijn, — een oud rijmpje zegt:

't Is buiten kijf een zeldzaam man
Die zonder stem goed zingen kan

— is toch ook nog uitkomst, want

Hij, die geen liedje zingen kan
Die moet er maar eentje fluiten.

zegt Willem Gijssels, en dat brengt ons meteen in de stemming van dien oolijken Jan Steen, waar het heele gezicht, de heele houding meedoet aan het jolige liedje met het kostelijke refrein.

Wat voor een droogpruim zou dat moeten zijn, die daar niet met mee zou gaan zingen?

Zoo zou toch een luit, met een aardig volksliedje, vrij wat meer gezelligheid in de huiskamer aan kunnen brengen, dan de op het oogenblik zoo veel, en vaak al te dilettantisch beoefende concertkunst.

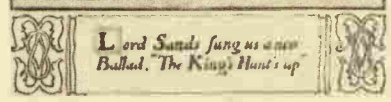
De luit en de guitaar zijn instrumenten, waarop men in een jaar al heel wat kan bereiken, wanneer men tenminste de 6-snarige neemt, die voor begeleiding heel goed voldoet.

De variaties in deze instrumenten is n.l. zeer groot,

Man met luit. Naar het schilderij van Frans Hals.

Lord Sands zong ons een nieuwe ballade. Illustratie uit: The household of Sir Thomas More.

en geen wonder. De uitvinding van een snaar te doen trillen, om een toon voort te brengen, is wel haast zoo oud als de menschheid te noemen.

Onze zeer verre voorouders spanden een snaar over het karkas van een schildpad, en wanneer ze daarop zaten te tokkelen en aldoor hetzelfde schrale toontje voortbrachten, voldeed dat geheel aan hun muzikale behoeften.

De eischen zijn sedert iets hooger gesteld, en aan de harp, met haar vele snaren en ingewikkeld pedalensysteem, zou men niet moeten zeggen, dat zij van het schildpadkarkas afstamt!

Zulke familieleden kent men liever niet.

Maar tusschen deze twee bestaan er zeer vele overgangen en daarvan zijn het de luit en de guitaar, die heel goed zelf te leeren zijn, en die veel gezelligheid aanbrengen.

Want niet alleen thuis vullen zij de atmospheer met dat huiselijke, dat wij bijna alleen nog door overlevering kennen, uit den tijd, toen bij de groote houtvuren de spinraden snorden en er wijsjes weerklonken, die van geslacht op geslacht voortleefden, maar overal heen kunnen ze worden meegenomen, op uitstapjes, op voetreizen.

En wie weet, of ze er onze jongelui niet toe zouden brengen, het bij ons zoo vergeten volkslied weer op te halen; want nergens dringt zich het onmogelijke van de tingeltangelprullen zoo aan ons op, als buiten; nergens komt ons het volkslied natuurlijker over de lippen als in de natuur, waar het ontstond, gezond en eenvoudig als alles, waar het van spreekt.

H. S.

Als het lied gezongen is. Naar de schilderij van Benjamin Prins.

Kleine Gedachten.

De gedachten zijn het, die ons gedachteloos maken.

Niets is zoo onnatuurlijk dan dat wij alles natuurlijk vinden.

Niet alles is dood, wat men begraven heeft.

Men spreekt veel van mode en smaak, en toch is de maak zoo zelden mode.

Het leven is als een gerecht: hoe meer men er van geniet, des te gauwer men er genoeg van krijgt.

Onze idealen zijn dikwijls onze gevaarlijkste vijanden.

De menschen, wien het leven het donkerst toeschijnt, plegen te gelooven, dat zij het helderst zien.

Ons menschen gaat het als luchtschippers: wanneer wij geestelijk hooger stijgen willen, moeten wij veel ballast uitwerpen.

Menigeen komt door enkel gebeurtenissen niet tot leven.